

Nya planer för att öka teckenspråkets status i Nordirland

6 mars 2024

Foto: Adobe stock

På Nordirland har samhällsminister Gordon Lyons tillkännagivit nya planer för utvecklingen av teckenspråket. Planen innebär att tillgången på teckenspråkstolkare ska öka och att en ny lag ska stiftas.

Gordon betonar att döva ska ha samma rättigheter och möjligheter som hörande. För att säkerställa detta föreslår Gordon att information på myndigheters webbplatser och andra offentliga källor översätts till teckenspråk.

För att kunna uppnå detta krav, behöver tillgången på professionellt utbildade brittiska och irländska teckenspråkstolkare öka. Utöver det avser Gordon att lägga fram ett lagförslag om teckenspråkets ställning. Något som dövförbundet på Nordirland välkomnar. Dövförbundet menar att döva barn över hela Nordirland behöver ett konsekvent stöd för att lära sig teckenspråk.

Brittiskt teckenspråk erkändes som ett språk i Storbritannien 2003. Så sent som i april 2022 fick brittiskt teckenspråk ett juridiskt erkännande i England, Wales och Skottland men inte i Nordirland. Det är det som dövförbundet tillsammans med Gordon nu strävar efter.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döv TikTokare mördad

6 mars 2024

Foto: Emisora Unidas

Den 26-årige döve Tiktokaren Orlando Galindo från Guatemala mördades

på onsdagen den 21 februari.

Orlando var känd som "Orlandito" på plattformen TikTok, där han hade över 340 000 följare. Genom sina videos visade han upp teckenspråket och vad det innebär att vara döv.

Nyligen hade Orlando firat sin födelsedag med sin familj, den 19 februari. Orlando var i sin mammas klädaffär när två män gick in i butiken. En av männen sköt Orlandos mamma varpå Orlando försökte skydda henne och blev skjuten till döds. Hans mamma skadades allvarligt.

Det är en annan kvinna som tros ha beställt skottlossningen som ska varit riktat mot Orlandos mamma på grund av avundsjuka. På sociala medier sprids videor från skottlossningen i affären. Där kan man se de två männen som gick in i butiken. Båda männen hittades fyra dagar senare döda, med en lapp där det stod på spanska: "Rättvisa skipades för Orlanditos död".

Giuseppe Strano, Il Labiolettore

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Deaflympics är i gång

6 mars 2024

Foto: winterdeaflympics2023.com

I lördags invigdes den 20:e Winter Deaflympics i Turkiet. I tio dagar ska drygt 1 000 atleter från 36 länder göra upp om de olympiska medaljerna.

Spelen arrangeras i staden Erzurum, Turkiet, i sex idrotter; Alpin skidåkning, Schack, Längskidåkning, Curling, Futsal och Snowboard.

Sverige är ett av flera länder som valt att inte skicka deltagare till Deaflympics, då den försenade och hastiga planeringen i kombination med säkerhetsläget varit under all kritik.

Den internationella nyhetskanalen H3 finns på plats i Erzurum och sänder dagligen nyhetsreportage på internationella tecken. Gå in på <https://www.h3world.tv/> för att se Deaflympics inifrån.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Dövblinda Caroline siktar mot Mount Everest

6 mars 2024

Foto: deafblindeverestproject.com

Caroline Pakenaite har ett mål som sticker ut bland bergsklättrare världen över, nämligen att bli den första dövblinda personen att nå Mount Everests topp innan hennes syn förloras helt. Caroline är 28 år och kommer från Southport i Storbritannien. Hon har diagnosen Ushers syndrom.

I stället för att låta sig nedslås av framtidsutsikterna bestämde sig Caroline för att agera. Hon insåg att tiden var knapp och bestämde sig för att skapa minnen medan hennes syn fortfarande tillät det. För närvarande har hon begränsad periferisk syn och nattblindhet och för att ta sig fram förlitar hon sig på sin ledarhund Bosley eller på sin käpp.

Caroline planerar att bestiga det ikoniska berget Mount Everest i april 2026, efter att ha genomfört en serie uppvärmningsutmaningar som inkluderar att bestiga tre av världens högsta berg, springa London Marathon och delta i en isklättringskurs i Skottland. För att finansiera sin resa har hon startat en insamling, via GoFundMe, för att samla in 100 000 engelska pund (motsvarande drygt 1,3 miljoner svenska kronor). Pengarna ska täcka kostnader för träning, utrustning och supportteam.

Trots de utmaningar Caroline står inför har hon en positiv inställning. För Caroline handlar det inte bara om att nå toppen av berget, utan om att skapa minnen och

inspirera andra. Hittills har hon rest till olika delar av världen. År 2018 deltog hon i en vandringsresa till Poon Hill i Nepal med välgörenhetsorganisationen VoluntEars och i maj 2023 anslöt hon sig till en expedition till Everests basläger. Där träffade Caroline Scott Lehmann och Shayna Unger, de två första döva amerikanska klättrarna som precis nått toppen. Scott och Shayna inspirerade henne ytterligare att följa sina drömmar.

Caroline har nu börjat intensivträna med sin personliga coach, Arron Collins-Thomas och får stöd av The Climbing Academy i Chippenham. Om två år kan Caroline stå på Mount Everests topp som världens första dövblinda klättrare och därmed skriva historia.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Flygplats i Sarajevo tillgängliggör resandet för döva

6 mars 2024

Foto: Adobe stock

Den internationella flygplatsen i Sarajevo, Bosnien och Hercegovina, deltar i ett EU-projekt som heter Danova Next. Projektet ska förbättra tillgängligheten i transporter för personer med funktionshinder i Donauregionen. Förbättringarna görs genom att skapa digitala reseinformationstjänster i ett kommunikationsnätverk mellan flygplatser, hamnar och lokaltrafiken.

EU-projektet sammanför 16 partners i Donauregionen som tillsammans ska tillgängliggöra resorna för personer med funktionshinder, däribland döva. Bland partnererna finns flygplatserna i de närliggande länderna Ungern, Montenegro, Moldavien och Slovenien. Dessutom ingår en del föreningar och förbund, som Rumäniens dövförening samt Österrikes förbund för blinda och synskadade.

Investeringarna vid Sarajevos internationella flygplats kostar 165 000 Euro. Investeringen innebär, förutom att skapa digitala reseinformationstjänster, även att utbilda personal och anpassa befintliga system.

När Danova Next-projektet närmar sig sitt avslut i juni 2026 finns det en förhoppning att Sarajevos internationella flygplats tar ett steg mot ett mer inkluderande resande världen över.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Dövskola i Bristol flyttar till nya anpassade lokaler

6 mars 2024

Foto: Adobe stock

Grundskolan Elmfield School for Deaf Children i Bristol, England har nyligen flyttat till nya lokaler som byggts med fokus på inkludering.

Skolan, som idag har 48 elever, har genom flytten förbättrat sina faciliteter och skapat en ny atmosfär. Bland annat har de byggt ett rum med speciell akustik, små pausutrymmen i skolmiljön samt två sensoriska rum och ett bibliotek med öppen planlösning. Dessutom har skolan byggt ett rum med en green screen för att göra inspelningar. Skolans klassrum är anpassade för sex elever per rum, vilket är enligt skolans önskemål för att ha en optimal undervisning för eleverna.

Rektor Kate Persuad berättar till BBC News att varje detalj har tänkts igenom under bygget, samt att skolan i och med inflyttningen till de nya lokalerna också delar lokal med en annan grundskola för hörande barn. Något som Kate menar gynnar möjligheten för integration där döva och hörande barn kan lära av varandra. Den nya skolan har mötts av positiva reaktioner från såväl elever som personal.

Kate hoppas att skolans förbättringar ska påverka andra att göra likadant för

specialpedagogisk utbildning till döva barn.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döva i Zimbabwe utbildas för att bekämpa falska nyheter

6 mars 2024

Foto: Adobe stock

Döva i staden Bulawayo i Zimbabwe har genomgått en utbildning för att aktivt motverka spridningen av falska nyheter, desinformation och felaktig information.

Utbildningen, som arrangeras av den lokala organisationen Community Podium, riktar sig till döva i Bulawayo.

Sihlobo Bulala, utbildningsansvarig hos Community Podium, förklarar att syftet med utbildningen är att lära personer med funktionsnedsättningar att identifiera och bekämpa falska nyheter. "Människor med funktionsnedsättningar, som till exempelvis döva, har ofta begränsad tillgång till information eftersom många kommunikationskanaler inte är anpassade efter deras behov. Detta gör dem mer sårbara för falska nyheter", förklarar Sihlobo för tidningen The Standard.

Deltagarna har upplevt utbildningen som positiv. Tsungirirai Tsikira från Deaf, Arts, Culture and Entertainment betonar att det är viktigt att bekämpa felinformation och dess skadliga effekter på samhället.

En av deltagarna, Annitha Makoni, berättar att detta var hennes första utbildning om att granska falska nyheter och att hon nu tänker dela kunskapen med sina nära och kära.

Community Podiums utbildning är ett steg mot att skapa ett mer inkluderande

informationssamhälle. Genom att ge döva kunskap om hur man får tillgång till korrekt information hoppas de att utbildningen kan leda till att spridningen av falska nyheter och dess negativa konsekvenser för samhället minskar.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Pris till en döv terapihund

6 mars 2024

Foto: Philadelphia Inquirer

En amerikansk organisation som fokuserar på att förebygga misshandel av hundar delade i oktober 2023 ut priset "Årets Hund" till en döv pitbull vid namn Cole.

Cole har lärt sig kommandon på amerikanskt teckenspråk (ASL) och är en hjälte för många skolbarn som han besöker. Hans ägare Chris Hannah är musiklärare på en grundskola i USA. Chris adopterade Cole i april 2017. När Cole såg sin nya ägare Chris för första gången hoppade han in i Chris famn och tittade honom rakt i ögonen.

Redan från början förstod Cole de vanliga kommandon som man lär en hund, som att sitta, lägga sig och stanna. Efter en tid lärde sig Cole och Chris att använda ASL som kommunikation, med hjälp av Chris döva kusin.

Barnen på Chris skola var först nyfikna på den nya valpen men sen började de prata om viktiga ämnen som vad det innebär att till exempel vara döv och vad någon med en funktionsnedsättning behöver. Barnen lärde sig om acceptans och diskuterade fördomar och diskriminering. En dag bar barnen T-shirts med texten: "Cole, den döva hunden, lyssnar med sitt hjärta."

Cole och Chris har blivit inbjudna att föreläsa på andra skolor. Cole kommer då klädd som en superhund och sprider budskapet: "En funktionsnedsättning är inte vad du inte kan, utan en superkraft." Cole är nu en certifierad terapihund och har

börjat jobba som volontär med veteraner och på hospice.

Chris är glad för priset och säger att många terapihundar är tränade för att hjälpa bara en eller ett fåtal personer men Cole är älskad av hundratals elever.

Giuseppe Strano, Il Labiolettore

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Påstådd döv våldtäktsman i Chile arresterad

6 mars 2024

Foto: MedíaPi

Den 13 februari i Chile placerades José Pablo Peñafiel Ossandón, en döv man, i häkte i 180 dagar för våldtäkt mot minst tio döva kvinnor, inklusive två minderåriga.

Vad som avslöjade denna händelse var Camila Villavicencios dödsfall den 15 oktober 2022. Camila var en döv kvinna, aktivist och teckenspråklärare, vars kropp hittades hemma hos José i Santiago. Utredningen kunde inte fastställa dödsorsaken eller bevisa eller motbevisa hans skuld, men mediebevakningen av denna händelse fick flera kvinnor att anmäla José för sexuella övergrepp. En ny utredning öppnades, vilket ledde till häktningen.

Josés tillvägagångssätt har i de flesta fallen varit detsamma. Under fester bland döva har José upprepade gånger ha erbjudit kvinnor skjuts hem. På vägen har han stannat vid sitt familjetryckeri, där han påstås ha förgripit sig på kvinnorna. Dessa övergrepp följdes ibland av misshandel. I minst ett av fallen filmades övergreppet innan den publicerades på en pornografisk webbplats. Det visade sig att José är en stor konsument av porr och kokain.

Utredningen mot José pågår nu. När det gäller utredningen av Camilas död måste en andra obduktion av kroppen genomföras för att försöka fastställa omständigheterna kring dödsfallet.

Detta fall belyser också döva kvinnors sårbarhet. Att berätta för sin familj om vad de drabbats av var inte möjligt för flera av kvinnorna, eftersom deras familjer inte behärskar teckenspråk. Det ledde i sin tur till att det blev extra komplicerat att anmäla händelserna.

Chris Comendador, MediáPi

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Eurovision teckenspråkstolkas inte

6 mars 2024

Foto: Privat

Just nu pågår deltävlingarna i den svenska Melodifestivalen. Nästa lördag, den 9 mars teckenspråkstolkas och gestaltas finalen. Vinnaren får tävla i Eurovision Song Contest (ESC) som hålls i Malmö den 11 maj. Den tävlingen kommer inte att teckenspråkstolkas.

I år är Sverige värdland för ESC eftersom det svenska bidraget med Loreen vann ifjol. Senast Sverige var värdland var 2016. Då storsatsade ESC och SVT när de teckenspråkstolkade hela sändningen på internationella tecken så att hela Europas teckenspråkiga kunde ta del av sändningen.

I år tolkas ingenting alls, utan de teckenspråkiga tittarna hänvisas till undertexterna.

En person som är engagerad i frågan är Laith Fathulla. Laith har gestaltat låtar vid

två ESC-sändningar. Dels den som Sverige hade år 2016 och senare när Nederländerna var värdland 2021. Nu har Laith på eget initiativ tagit kontakt med både SVT och ESC. SVT svarade att de har valt att prioritera annat i deras utbud. ESC har svarat att de inte driver den frågan vidare i år.

Laith ställer sig, via sociala medier, frågande kring hur de gör sina prioriteringar och vad de gör åt tillgängligheten, särskilt när ESC är ett TV-program som miljoner svenskar tittar på.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com